

prima instanță: Gh. Mîțu
instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavrilița și L. Popova

Dosarul nr.3ra-1407/16

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2016

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinînd chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul Popa Viorel în interesele întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Enicov Vadim împotriva întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată cu privire la contestarea actelor administrative, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Enicov Vadim, s-a casat hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 27 ianuarie 2016 și s-a emis o nouă hotărîre de admitere a acțiunii

c o n s t a t ă:

La 08 mai 2015 Enicov Vadim a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea cererii de chemare în judecată Enicov Vadim a indicat că la 12 ianuarie 2015 reprezentanții întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată au efectuat control la instalația electrică de la domiciliul său din str.Humulești,5, mun. Chișinău.

În rezultatul controlului s-au depistat suspiciuni la falsificarea sigiliilor de stat și intervenția în controlul de energie.

Conform normelor în vigoare, echipamentul de măsurare a fost transmis Centrului Național de Expertize Judiciare pentru efectuarea expertizei.

Prin raportul de expertiză nr.388-389 din 16 martie 2015 s-a constatat că sigiliile vericatorului de stat au fost sigilate cu sigilatorul vericatorului de stat și după prima lor sigilare nu au fost deschise, iar contorul electric nu prezintă careva modificări în circuitele schemei electrice.

Consideră decizia întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată din 27 martie 2015 ilegală.

Întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată în baza deciziei din 27 martie 2015 a emis în aceeași zi factura de plată, simbol variabil 7034623152 cu recalcularea sumei pentru perioada de la 28 mai 2014 pînă la 12 ianuarie 2015 în mărime de 18906,28 lei.

La emiterea actelor contestate întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată a încălcat prevederile contractului de furnizare a energiei electrice nr.40201174500 din 07 februarie 2012.

La 07 aprilie 2015 s-a adresat întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată cu cerere prealabilă solicitînd anularea deciziei din 27 martie 2015 și facturii de plată, însă a primit refuz.

Cere Enicov Vadim anularea deciziei întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată NLC 7034623 din 27 martie 2015 și facturii de plată din 27 martie 2015, simbol variabil 7034623152 cu suma recalculată pentru perioada de la 28 mai 2014 pînă la 12 ianuarie 2015 în mărime de 18906,28 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 27 ianuarie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată ca nefondată.

Prima instanță a motivat soluția că din conținutul raportului de constatare tehnico-științifică nr.388-389 din 16 martie 2015 rezultă că ambalajul contorului (sacoșă de polietilenă de tip „Plic securizat”) după prima lui sigilare a fost deschis prin dezmembrarea pe orizontală (tăierea) suprafeței superioare a sacoșei (între cele două fișii de peliculă de culoare roșie) peste care ulterior a fost lipită peliculă adezivă transparentă, iar niturile metalice de pe suprafața inferioară a cutii de protecție a compartimentului cu borne de racordare de pe suportul metalic de fixare cu cutia de protecție a contorului electric, diferă după formă, dimensiuni și modul de nituire a acestora față de niturile unei cutii de protecție a compartimentului cu bornele racordate.

Enicov Vadim a intervenit în contor pînă a fi prezentat la expertiză, urme de intervenție nevizibile în funcționarea echipamentului de măsurare ce constituie încălcarea a clauzelor contractuale, Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.393 din 15 decembrie 2010 și Legii cu privire la energetică nr.1525-XIII din 19 februarie 1998.

În raportul de constatare tehnico-științifică nr.388-389 din 16 martie 2015 nu s-a constatat intervenția în contor, însă asumarea obligației reclamantului Enicov Vadim de a prezenta contorul la expertiză în sacoșă de polietilenă de tip „Plic securizat”, care după prima sigilare a fost deschisă prin dezmembrarea pe orizontală conferă întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată dreptul să aplice față de reclamant prevederile pct.93-96 al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.393 din 15 decembrie 2010.

La 17 februarie 2016 Enicov Vadim a depus apel împotriva hotărîrii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 27 ianuarie 2016 (f.d.76-77).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 06 aprilie 2016 a admis apelul declarat de Enicov Vadim, a casat hotărârea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 27 ianuarie 2016 și a emis o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea (f.d.84-89).

A anulat decizia din 27 martie 2015 cu privire la stabilirea încălcării clauzelor contractuale NLC 7034623 și factura pentru energie electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale în sumă de 18906,28 lei emise de întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată.

Instanța de apel a motivat soluția că prin raportul de constatare tehnico-științifică nr.388-389 din 16 martie 2015, întocmit de Centrul Național de Expertiză Judiciară, s-a constatat că sigiliile verficatorului de stat aplicate la contorul electric de tip „EJ 924 HR 212122” n/f 0992279 au fost sigilate cu marcajele „MD OC 4L” care nu au fost manipulate.

La contorul electric nu s-au depistat modificări în circuitele schemei electrice, iar pe elementele sistemului cinematic semne de intervenții mecanice nu sunt prezente.

Încălcarea clauzelor contractuale pretinse în actul nr.C 029037 din 12 ianuarie 2015 și decizia din 27 martie 2015 cu privire la stabilirea încălcării clauzelor contractuale este nemotivată și nu corespunde prevederilor pct.173 (3) al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.393 din 15 decembrie 2010.

Prin procura nr.04/ GNF-DJ-14 din 12 ianuarie 2015 Haciaeva Svetlana a fost împuternicită de întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată să-i reprezinte interesele în instituțiile publice și private cu dreptul să semneze ordine interne de acordare (retragere) a împuternicirilor angajaților în vederea realizării funcțiilor acestora, să semneze mandate și alte acte eliberate de avocați (f.d.53).

Prin mandatul nr.0872914 din 04 septembrie 2015 avocatul Mocanu Valentin a fost împuternicit de întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată în persoana Haciaeva Svetlana să-i acorde asistență juridică în prima instanță, apel și recurs cu toate drepturile prevăzute de art.56 Codul de procedură civilă, precum și de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.52).

La 23 mai 2016 avocatul Mocanu Valentin a depus în interesele întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016 (f.d.91-95).

Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 13 iulie 2016 a considerat recursul declarat de avocatul Mocanu Valentin în interesele întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată inadmisibil (f.d.106-110).

Prin procura nr.04/GNF-DJ-02 din 12 ianuarie 2016 Popa Viorel a fost împuternicit de întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d.117).

La 22 iulie 2016 reprezentantul Popa Viorel a declarat în interesele întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere

limitată recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului reprezentantul Popa Viorel a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a apreciat arbitrar probele administrate.

Sacoșa cu contorul a fost înmînată consumatorului Enicov Vadim pentru a fi prezentată la expertiză.

Prin raportul de constatare tehnico-științifică nr.388-389 din 16 martie 2015 se confirmă că ambalajul contorului (sacoșă de politilenă de tip „Plic Securizat” după prima lui sigilare a fost deschis prin dezmembrarea pe orizontală (tăiere) a suprafeței superioare a sacoșei (între cele două fișii de peliculă de culoare roșie) peste care ulterior a fost încheiat o peliculă adezivă transparentă”

Enicov Vadim a încălcat clauzele contractuale și conform pct.93-96 ale Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.393 din 15 decembrie 2010, s-a recalculat energia electrică conform sistemului paușal și s-a emis factura în sumă de 18906, 28 lei.

Este irelevant faptul că sigiliile contorului electric s-au dovedit a fi autentice și nemanipulate din momentul ce expertul a constatat că sacoșa în care a fost împachetat contorul electric a fost deteriorată, iar asupra contorului electric s-a intervenit neautorizat, creîndu-se posibilitatea intervenirii în schema electrică a contorului.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 01 septembrie 2016 Enicov Vadim a prezentat referință solicitînd a considera recursul declarat de reprezentantul Popa Viorel în interesele întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată ca inadmisibil fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificînd argumentele invocate de reprezentantul Popa Viorel în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de Enicov Vadim, audiînd raportul verbal al judecătorului raportor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit.b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 06 aprilie 2016 (f.d.84-89).

La 18 aprilie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată copia deciziei din 04 aprilie 2016 (f.d.90).

În cererea de recurs depusă la 23 mai 2016 reprezentantul întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată - avocatul Mocanu Valentin a indicat că a recepționat copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016 la 25 aprilie 2016 (f.d.95).

În conformitate cu art.75 alin.(4) Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Așadar, întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată a recepționat copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016 la 25 aprilie 2016 și nu la 22 iulie 2016 cum indică reprezentantul Popa Viorel în recurs.

În conformitate cu art.434 alin.(1) și (2) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Contrar acestor norme imperative ale legii, recepționînd la 25 aprilie 2016 copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată a contestat legalitatea acesteia la 22 iulie 2016, adică cu depășirea termenului stabilit.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Dat fiind că recursul declarat de către reprezentantul Popa Viorel în interesele întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 Codul de procedură civilă, care este de decădere și nu poate fi restabilit, acesta se consideră inadmisibil.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța

judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, întreprinderea cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În favoarea concluziei enunțate se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care consacră unul din principiile fundamentale ale preeminenței dreptului, securitatea raporturilor juridice (a se vedea hotărârea Pîrnău și alții vs. Moldova din 31 ianuarie 2012).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că reprezentantul Popa Viorel a declarat în interesele întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată recurs în afara termenului de 2 luni care este de decădere și nu poate fi restabilit, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art.431 alin.(2), art.433 b), art.440 Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul Popa Viorel în interesele întreprinderii cu capital străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” societate cu răspundere limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan